

NORGES HØYESTERETT

Den 9. april 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Stabel, Endresen og Matheson i

HR-2015-00747-U, (sak nr. 2015/479), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Jørgen Klaveness
v/advokatfullmektig Ole Andreas Thrana)

mot

Santander Consumer Bank AS (advokat André Abelson)

Statens Lånekasse For Utdanning

Eika Kredittbank AS

Time Finans AB

Entercard AS

Nordax Nordic 2 AB

Bank Norwegian AS

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder særskilt sakskostnadsanke etter tvisteloven § 20-9 tredje ledd i sak om opphevelse av tvungen gjeldsordning.
- (2) Gothia AS fremsatte 29. juli 2013 på vegne av kreditorene Entercard Norge AS og Nordax Nordic 2 AB begjæring til Bergen tingrett om opphevelse av tvungen gjeldsordning for A. Begjæringen ble støttet av Santander Consumer Bank AS, Eika Kredittbank AS, Statens lånekasse for utdanning, Bank Norwegian AS og Time Finans AB.

(3) Bergen tingrett avsa 12. februar 2014 kjennelse med slik slutning:

"Gjeldsordning for A oppheves."

(4) A anket til Gulating lagmannsrett, som ved kjennelse 19. mai 2014 forkastet anken.

(5) A anket til Høyesterett, som ved kjennelse 15. september 2014 opphevet lagmannsrettens kjennelse på grunn av saksbehandlingsfeil, jf. Rt. 2014 side 814.

(6) Gulating lagmannsrett behandlet deretter saken på nytt, og avsa 8. desember 2014 kjennelse med slik slutning:

"1. Bergen tingretts kjennelse i sak nr. 13-128416GJE-BBYR/02, avsagt 12. februar 2014 oppheves.

2. Sak nr. 13-128416GJE-BBYR avvises fra tingretten.

3. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Statens lånekasse for utdanning, Bank Norwegian AS, Nordax Nordic 2 AB, Entercard AS, Santander Consumer Bank AS, Time Finans AB og Eika Kredittbank AS, én for alle, alle for én, 7 500 – syvtusenfemhundre – kroner til A innen 2 – to – uker fra forkynning av denne kjennelsen."

(7) A har anket særskilt over sakskostnadsavgjørelsen til Høyesterett, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd. Anken gjelder rettsanvendelsen og saksbehandlingen. Det er i korte trekk anført at lagmannsretten uriktig har lagt til grunn at det maksimalt kan tilkjennes 15 000 kroner inklusive merverdiavgift dersom det ikke er inngitt kostnadsoppgave etter tvisteloven § 20-5 tredje ledd, jf. fjerde ledd. Videre har lagmannsretten begått saksbehandlingsfeil ved ikke å la A uttale seg før salærkravet ble redusert. Lagmannsretten har også uteglemt å tilkjenne rettsgebyret. Endelig anføres at det uansett ikke var grunnlag for å nedsette salærkravet, da tidsbruken har vært forsvarlig og nødvendig.

(8) *Statens lånekasse for utdanning* har inngitt anketilsvar, uten å kommentere ankegrunnene særskilt. Statens lånekasse for utdanning har imidlertid anført at den ikke kan bli ansvarlig for sakskostnadskravet som knytter seg til behandlingen for Høyesteretts ankeutvalg. Dette vil for det første være klart urimelig og for det andre kan ankende parts advokat bebreides for ikke å ha tatt med kravet om tilkjenning av rettsgebyr i sakskostnadskravet for lagmannsretten.

(9) *Santander Consumer Bank AS* har inngitt anketilsvar. Det er i korte trekk anført at lagmannsretten ikke har bygget på uriktig forståelse av tvisteloven § 20-5 fjerde ledd, og at en eventuell feil uansett ikke har virket inn på avgjørelsen. Det er heller ikke begått saksbehandlingsfeil, ettersom varslingsplikten før nedsettelse kun gjelder når det er inngitt kostnadsoppgave. Lagmannsretten hadde videre ikke plikt til å tilkjenne rettsgebyr når dette ikke var krevd, og ankende part burde uansett inngitt kostnadsoppgave for å unngå den situasjon som nå er oppstått. Endelig er ankende parts sakskostnadskrav for Høyesteretts ankeutvalg under enhver omstendighet for høyt.

(10) De øvrige kreditorene i gjeldsordningen har ikke inngitt anketilsvar.

- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en særskilt sakskostnadsanke, der utvalget kan prøve lagmannsrettens lovanvendelse og saksbehandling, samt bevisvurderingen så langt den utelukkende gjelder sakskostnadsavgjørelsen, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd. Lagmannsretten begrunnet sin sakskostnadsavgjørelse slik:

"Det er på vegne av ankende part satt frem krav om 15 000,- kroner med tillegg av merverdiavgift i sakskostnader. Etter tvisteloven § 20-5 fjerde ledd kan det ikke kreves erstattet salærutgifter med mer enn 15 000,- kroner uten at det er inngitt salær oppgave. Slik oppgave er ikke inngitt. Salærutgifter på 15 000,- overstiger klart det som har vært nødvendig for å sikre en betryggende behandling av saken i lagmannsretten. Etter en skjønnsmessig vurdering fastsettes sakskostnadene til 7 500,- kroner inklusive merverdiavgift."

- (12) Det er, slik lagmannsretten formulerer seg, noe uklart om den uriktig har lagt til grunn at beløpsgrensen på 15 000 kroner gjelder inklusive merverdiavgift. En eventuell misforståelse har uansett ikke hatt betydning for resultatet, da retten står fritt til å nedsette salærkravet etter skjønnsmessig nødvendighetsvurdering når det ikke er inngitt kostnadsoppgave. I slike tilfeller har retten heller ikke plikt til å forhåndsvarsle om salærnedsettelsen. As innvendinger mot lagmannsrettens rettsanvendelse og saksbehandling så langt gjelder reduksjonen av sakskostnadskravet kan derfor i seg selv ikke føre frem.
- (13) Derimot kan det se ut som lagmannsretten ved en inkurie har glemt å legge til rettsgebyret på 5 160 kroner. Spørsmålet er ikke uttrykkelig drøftet i kjennelsen. Slik retten begrunner sin avgjørelse, synes det imidlertid som det først og fremst er salæret man synes har vært for høyt, mens et beløp på 7 500 kroner inklusive merverdiavgift anses som rimelig og nødvendig. Holder man rettsgebyret utenfor, vil salæret ikke utgjøre mer enn 2 340 kroner inklusive mva. Utvalget legger til grunn at dette ikke har vært lagmannsrettens mening. Lagmannsrettens kjennelse, slutningen punkt 3, må derfor oppheves.
- (14) Saken er tilstrekkelig opplyst til at utvalget kan treffe ny realitetsavgjørelse, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd siste punktum. Det avses derfor kjennelse der A tilkjennes sakskostnader for lagmannsretten med 12 660 kroner.
- (15) A har krevd sakskostnader for ankeutvalget med 11 000 kroner inklusive merverdiavgift. Utvalget finner at rimelige kostnader kan settes til 5 500 kroner. I tillegg kommer rettsgebyr på 5 160 kroner, i alt 10 660 kroner.
- (16) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Lagmannsrettens kjennelse, slutningens punkt 3, oppheves.
2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Statens lånekasse for utdanning, Bank Norwegian AS, Nordax Nordic 2 AB, Entercard AS, Santander Consumer Bank AS, Time Finans AB og Eika Kredittbank AS, én for alle og alle for én, 12 660 – tolv tusen sekshundre og seksti – kroner til A innen 2 – to – uker fra forkynning av denne kjennelsen.

3. I sakskostnader for Høyesterett betaler Statens lånekasse for utdanning, Bank Norwegian AS, Nordax Nordic 2 AB, Entercard AS, Santander Consumer Bank AS, Time Finans AB og Eika Kredittbank AS, én for alle og alle for én, 10 660 – titusensekshundreogseksti – kroner til A innen 2 – to – uker fra forkynning av denne kjennelsen.

Clement Endresen
(sign.)

Ingse Stabel
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Riktig utskrift: